

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA ŚWIADKA.

37

Dnia 27. lipca ..... 1945 r. w Warszawie. Członek Okrągowej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce Mgr. Norbert Szumienko, działając z mocy Dekrebu z dn. 10.11.1945 r. (Dz.U.R.P.Nr.51, poz. 293) przesłuchała niżej wymienionego w charakterze świadka bez przysięgi. Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i o treści art. 107 i 115 Kodeksu - świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko - Domalska Helena, p.ż. Bilko z d. Porada
Data i miejsce urodzenia - 24. III. 1919 w Krakowie pow. Opolno
Imiona rodziów - Jan i Maria z d. Pietrasik
Zawód ojca - gospodarz
Przynależność państwa i narod. - polska
Wyznanie - rzymskokatolickie
Wykształcenie - 5 oddziałów szkoły powszechnych
Zawód - praczka we wzgórzu
Miejsce zamieszkania - ul. Dolna 12 w 11
Karalność - niekarana.

Wypukły powstania warszawskiego 1944 roku, nastąpiło mimo iż obok naszego domu przy ul. Madalińskiego 27. Teren, na którym znajdował się nasz dom był "ziemią liczącą", przechodził ją od południa powstania z rąk do rąk. Najbliższe oddziały niemieckie stacjonowały w szkole przy ul. Karolkowickiej naprzeciw naszego domu. Oddziały powstańcze znajdowały się na ul. Roźnej. Dnia 5-go sierpnia 1944 roku przed godz. 10-tą rano, mimo iż nasze podwórko niewielki oddział SS-wców, (skąd przybyli, my ze szkoły, my z domu i szkoła znajdująca się na rogu ul. Madalińskiego i Ratajczykowskiej, nie zauważylibyśmy) oddział ten mógł liczyć około 5 osób, ja widziałam tylko 4 osoby żołnierzy. Ludność naszego domu była w tym czasie częściowo skryta, częściowo w schronie, zrobionym w polu koło podwórka. W schronie tym było niewiele osób, w tym ja, moja żona i jeszcze kilka osób, mężczyzn i kobiet - razem około 10 osób. O przyjściu Niemców dowiedziałam się po dźwięku u-

38

się od chwili wejścia ich na podwórze, od kobiety, której przybiegła do nas z piorunem naszego domu. Powiedziała nam ona, że Niemcy wręczyły wszystkich mężczyzn, a kobietom kazały uciekać, więc one do nas przybiegły. Powiedziała nam, żebyśmy wręczyły wszystkim mężczyzn ze schronu, bo Niemcy uciekają na podwórze. Powiedziała mużek mój mąż miał kartę pracy - pracował na poczcie, nie obawiał się wiele i w przedtoku odwiedził za nim wysłanego mężczyznę. Na podwórku stali parami ustawieni mężczyźni wręczający z piorunem naszego domu. Niemcy zastawili kobiety i jednego staruszkę, urobiły jego nie znane, na polu i nie porwałali same wejsiąc na podwórze. Mężczyźni uciekając weprzeli do stolarca, którego podpalili (stolarnia ta stała przy ścianie oficynu naszego domu - juri spalonej uprzednio) i strzelali za nim. W czasie gdy stolarnia się palała, Niemcy podpalili nasze mieszkania.

Ja wracając z kobietami ponownie do sąsiedniego domu w stronę Puławskiej, czyli do domu przy ul. Madalińskiego nr 25. Tocząc tą stronę jego widziałam płonące stosy ciał wrzucone do strażnicy przylegającej do ściany domu nr 27 przy ul. Madalińskiego, a będącej juri na podwórku domu nr 25. Skąd były zwłoki tam powracane, nie wiem.

Tale mężczyznę zginęły z egzekucji dokonanej na podwórku domu nr 27 przy ul. Madalińskiego, dokonanie nie wiem. Następnego dnia, tj. 6-go sierpnia 1944 r., byłem na miejscu zbrodni. W tropie leżało ^{około 10} spalanych ciał mężczyzn, które jednak moim było jenkie rozbicie, poza tym z kilku miejscach leżących doszły zmarne zwłoki popielne.

Przy nim egzekucja przy ul. Madalińskiego 27 z dnia 5-go sierpnia 1944 roku widziałem, który przebyli: p. Chmielewska, żona obecnie przy ul. Belgickiej nr. 11., syn, i żona doroczy tego domu - pana Cieślki, żona obecnie przy ul. Chocielskiej / Skolimowskiej.

-3-

O tym, co w okresie posesji pary Madalińskich 27 była przeprowadzona ekshumacja, nie stwierdza. Wiem, iż wiele ciał zabitych, były na własne żądanie pochowane, czego żadne zwłoki nie skryte w maju 1947 i pochowane na cmentarzu w Starej Wsi.

Na tym protokoł zakonczono i odrysano.

39